

Politika

Izraēla ir parlamentāra republika ar savu likumdevēja varu, tiesu varu un izpildvaru. Varas pārvaldes institūcijas ir prezidents, parlaments (Knesets), valdība (ministru kabinets) un tiesas. Izraēlas Valsts galva ir prezidents, kura pienākumi galvenokārt ir ceremoniāli un formāli. Prezidents atklāj Kneseta pirmo sēdi, paraksta Kneseta pieņemtus likumus un lēmumus, ieceļ tiesnešus un Izraēlas Bankas direktoru, apžēlo noziedzniekus utt. Par prezidenta amata kandidātu balso Knesets. Prezidenta amata termiņš ir septiņi gadi.

Likumdošanas vara

Likumdošanas varu Izraēlā īsteno 120 pārstāvju vienpalātas parlaments – Knesets, kura darbs organizēts plenārsesijās, 12 pastāvīgās komisijās un 3 īpašās komisijās – ētikas, parlamentārās izmeklēšanas un speciālā Kneseta komisijā. Galvenais Kneseta pienākums ir pieņemt likumus. Likumprojekti vispirms tiek nodoti izskatīšanai ministrijās un tikai pēc tam apskatīti Kneseta plenārsēdē.

Knesetu ievēlē uz četriem gadiem pēc proporcionālās vēlēšanu sistēmas. Plenārsēžu diskusijas var noritēt gan ebreju, gan arābu valodā, jo abas valodas ir valsts oficiālās valodas.

Izraēlas politikā dominē cionistu partijas un trīs to novirzieni – darba cionisms (sociāldemokrāti), revizionistu cionisms (konservatīvie) un reliģijas cionisms. No Izraēlas dibināšanas 1948. gadā līdz 1997. gada vēlēšanām Izraēlu vadīja Darba partijas izveidota koalīcija. Pēc 1997. gada vēlēšanām varu pārņēma revizionistu cionisma *Likud* bloks, izveidodams koalīciju ar citām līdzīgu uzskatu partijām.

Izpildvara

Izpildvaru Izraēlā īsteno valdība (ministru kabinets), kuru vada premjerministrs. Ministru kabinets nodarbojas gan ar valsts iekšlietām, gan ārlietām. Ministru kabinetu izveido prezidenta izraudzīts Kneseta deputāts, kam 28 dienu laikā jāizveido ministru saraksts un jāiesniedz Knesetam apstiprināšanai. Visiem ministriem ir jābūt Izraēlas pilsoņiem un rezidenti, bet ne obligāti Kneseta pārstāvjiem. Ministru prezidents var iecelt ministru vietniekus no deputātu vidus. Līdz šim visas valdības veidojušas vairāku partiju koalīcijas, jo neviena partija nav ieguvusi pietiekamu balsu skaitu, lai varētu izveidot valdību. Valdības sanāksmes notiek vidēji reizi nedēļā.

Tiesu vara

Likums garantē absolūtu tiesu varas neatkarību. Valsts prezidents ieceļ tiesnešus uz mūžu ar obligāto pensionēšanās vecumu – 70 gadiem. Miertiesā un apgabaltiesā izskata civillietas un krimināllietas, bet nepilngadīgo, satiksmes, kara, darba un municipālā tiesā nodarbojas ar lietām, kas ir to kompetencē. Izraēlas tiesās nav zvērīnāto. Augstākā Tiesa, kas atrodas Jeruzalemē, var pārskatīt Izraēlas tiesu lēmumus un izskatīt pretenzijas pret kādu valsts amatpersonu.

Izraēlā pastāv arī reliģiskā tiesa, kura izskata ar laulību un ģimeni saistītas lietas.